

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie

Rozdział I

Pedagogika kultury jako wielki kierunek myśli pedagogicznej

1. Rodowód pedagogiki kultury
2. Przedmiot pedagogiki kultury
3. Miejsce pedagogiki kultury wśród innych nauk pedagogicznych

Rozdział II

Założenia filozoficzne i metodologiczne pedagogiki kultury

1. Hegłowska teoria rozwoju ducha
2. Metodologiczna autonomia nauk humanistycznych
3. Sprangerowska typologia idealnych struktur. Sposób wartościowania i przeżywania wartościach
4. Myśl pedagogiczna Georga Kerschensteinera i jego podstawowy aksjomat procesu kształcenia
5. Kierunek aktualistyczny w pedagogice kultury – Benedetto Croce i Giovanni Gentile

Rozdział III

Czołowi przedstawiciele pedagogiki kultury w Polsce okresu dwudziestolecia międzywojennego

1. Bogdan Nawroczyński – filozofia kultury i hierarchia wartości, ideał wykształcenia
Życie i działalność naukowa Bogdana Nawroczyńskiego
Filozofia kultury i hierarchia wartości
Ideał wykształcenia
2. System pedagogiki kultury Sergiusza Hessena
Pedagogika jako filozofia stosowana
Wychowanie jako proces warstwowy i dialektyczny
Cele wychowania moralnego. Cztery płaszczyzny bytu i cztery warstwy wychowania
3. Bogdana Suchodolskiego pedagogika kultury
Życie i działalność naukowa Bogdana Suchodolskiego
Udział Bogdana Suchodolskiego w przebudowie teorii i metodologii poznania humanistycznego
Filozofia kultury – osobowość – społecznienie
Podstawy teorii wychowania przez sztukę
4. Koncepcje Floriana Znanieckiego – zbieżne z założeniami pedagogiki kultury
Kulturalizm Znanieckiego
Koncepcja współczynnika humanistycznego
Poglądy Znanieckiego na wychowanie dla przyszłości
5. Stefan Szuman

Rozdział IV

Problematyka wychowania narodowego, państwowego i obywatelskiego

1. Wychowanie narodowe w ujęciu Lucjana Zarzeckiego
2. Problematyka wychowania państwowego w twórczości Kazimierza Sośnickiego
3. Poglądy Zygmunta Mysłakowskiego na rolę kultury w kształtowaniu osobowości oraz w wychowaniu narodowym i państwowym
Kultura i wychowanie
Oryginalność poglądów na temat wychowania narodowego i państwowego

4. Edukacja narodowa, państwowa i obywatelska w twórczości Bogdana Nawroczyńskiego
5. Refleksje Bogdana Suchodolskiego na temat edukacji narodowej i państwowej
6. Skrajnie nacjonalistyczne poglądy w wychowaniu Ernesta Kriecka

Rozdział V

Pedagogika kultury po drugiej wojnie światowej

1. Rozwój pedagogiki kultury po drugiej wojnie światowej
2. Powojenna twórczość Bogdana Suchodolskiego
Krytyka pedagogiki kultury
Pedagogika humanistyczna
Działalność Bogdana Suchodolskiego w Narodowej Radzie Kultury
3. Twórcza kontynuacja myśli intelektualnej
Bogdana Suchodolskiego w działalności Ireny Wojnar
Wychowanie estetyczne
Kształcenie humanistyczne
Troska o inspirującą rolę spuścizny naukowej
Bogdana Suchodolskiego
4. Aleksander Kamiński – kontynuator poglądów Sergiusza Hessena
5. Pedagogika kultury w Polsce po 1995 roku
Historia powrotu do pierwotnej nazwy kierunku
Znaczące publikacje z pedagogiki kultury po 1995 roku
Znaczące ośrodki w rozwijaniu pedagogiki kultury po 1995 roku

Rozdział VI

Pedagogika religijna, chrześcijańska i personalistyczna – bliska pedagogice kultury

1. Pedagogika religijna w ujęciu Fryderyka Wilhelma Foerstera
2. Personalizm Jacques'a Maritaina i Emmanuela Mouniera
3. Wychowanie personalistyczne Karola Górskiego
4. Personalizm Stefana Kunowskiego i Józefa Pastuszki
5. Środowisko naukowe KUL w tworzeniu i upowszechnianiu pedagogiki personalistycznej i chrześcijańskiej
6. Inne ośrodki w Polsce kontynuujące idee pedagogiki chrześcijańskiej i personalistycznej
7. Założenia programowe Zespołu Pedagogiki Chrześcijańskiej
8. Poglądy Jana Pawła II na temat wychowania – istotne nie tylko dla pedagogiki chrześcijańskiej

Rozdział VII

Kontrowersje i dylematy pedagogiki kultury i edukacji kulturowej w Polsce

1. Kultura pojmowana globalnie jako podstawa współcześnie rozumianej *paidei*
Kultura pojmowana globalnie
Współczesne rozumienie *paidei*
Najważniejsze zadania w kształceniu humanistycznym
2. Kontrowersje wokół problematyki wychowania patriotycznego i obywatelskiego
3. Zbieżności, różnice i powiązania pedagogiki kultury z innymi kierunkami oraz dyscyplinami pedagogicznymi
Głosa do obiektywizmu w prezentowaniu różnych teorii pedagogicznych
Zbieżności i różnice między pedagogiką kultury, pedagogiką chrześcijańską i edukacją międzykulturową
Dlaczego Zespół Pedagogiki Kultury i Edukacji Międzykulturowej?

Cechy bliskie pedagogice kultury w innych współczesnych kierunkach
Samokontrola i samokształcenie
Nota informacyjna o wykorzystanych niemalże w całości wcześniejszych publikacjach autora

Bibliografia

Wybór tekstów

1. Wilhelm Dilthey
Właściwości nauk humanistycznych
Przeżywanie i rozumienie
Rozumienie
2. Sergiusz Hessen: *O sprzecznościach i jedności wychowania*
Zagadnienia pedagogiki personalistycznej (Fragmenty)
Idea ogólnego wykształcenia w pedagogice nowoczesnej
3. Bogdan Nawroczyński: *Dzieła wybrane*
Ideał wykształcenia
Indywidualność, charakter i osobowość
Dobra narodowe i ogólnoludzkie
4. Bogdan Suchodolski: *Uspołecznienie kultury*
Droga do kultury
Powszechność kultury
Młodość i przyszłość
5. Karol Górski: *Wychowanie personalistyczne*
Zasady personalizmu a wychowanie
6. Bogdan Suchodolski: *Wychowanie dla przyszłości*
Wychowanie na miarę cywilizacji nowoczesnej
7. Bogdan Suchodolski: *Wychowanie mimo wszystko*
Edukacja kulturalna a egzystencja człowieka
8. Irena Wojnar: *Humanistyczne i antropologiczne rozumienie kultury – kontrowersje i wzbogacenia*